

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A főváros és a villamosművek korlátozni akarják a fényreklámot*

Forrás: .....

Világ

Bm
(Hely)

1925. 1. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Osztályozás

Tárgy

659.1

Hely

Idő

"1925"

Személy

A főváros és a villamosművek korlátozni akarják a fényreklámokat

(A Világ tudóstírójától.) A háború alatt és a háború után még sokáig nemcsak Pesten, hanem minden háborús ország fővárosában korlátozták az áramfogyasztást, a nagyvárosok sötétbe burkolóztak, elhalványult a kirakatok ragyogása, az uccákon leszerelték a szénégős ivlámpákat és Pesten is rendelettel korlátozták a villamosáram-fogyasztást. Sokáig tartott, hogy még a magánlakásokban is csak meghatározott számú villanykörtéket égethettek és eltűntek azok a hatalmas fényreklámok, amelyek a háború kitörését megelőző években már kezdtek elterjedni Budapesten. Nem csupán takarékosági okok játszottak közbe akkor, amikor sötétségre ítélték ezeket a figurális fényreklámokat, hanem a hatóságok tűrendészeti szempontból is veszélyesnek tartották azokat.

Fényreklám-konkurrencia a pesti éjszakában

A háború után a győzelem mámorában Párizs volt az első, amely fölgyújtotta lámpáit, ismét fényárban úsztak a párizsi uccák és ugyancsak Párizs volt az első európai nagypáros, amely a pezsdülő élet szimbólumaként fölragyogtatta az éjszakában a színes, tarka, automatikusan mozgó fényreklámokat. Ma már Párizs boulevardjai és uccái esténként ragyognak a színes transzparenséktől és Párizsban egyre-másra új, ötletes, csodálkozásba ejtő mozgóreklámok jelentkeznek. Vannak Párizsban üzlettulajdonosok, akik bedeszkatják helyiségüket, csak azért, hogy a deszkákon fényreklámokat helyezzenek el, mert jobban jövedelmeznek az, hogy fényreklám céljaira béreadják bedeszkatott üzlethelyiségüket, mintha abban valóban üzletet tartanának fenn.

Vannak uccák Párizsban, amelyeknek minden házán egy-egy lángoló, színes, hatalmas betű ontja a fényt, néha kialszik, hogy ismét fellobbanjon. A Boulevard des Italien-en a Citroen autobilgyár hatalmas palotája a földszinttől egész a legfelsőbb emeletig, esténként csupa ragyogás, telve hatalmas betűkkel, száguldó autókkal, amelyek a reklámtéchnika legbrilliansabb figurái.

Budapestre az ősszel vonult be a mozgó fényreklám, vidáman, a békevéekre emlékeztető ragyogással. Az első vállalat, amely reklám céljaira felszereltette palotájára a mozgó fényreklámot, egy mozgóképszínház volt és a mozi példáját csakhamar követték nemcsak a többi mozik, hanem Budapest nagy gyárjai és iparvállalatai is, hogy minél színesebben, szembeötlőbben, ötletesebben és tarkábban hirdessenek a pesti éjszakában.

Az egyre súlyosodó gazdasági helyzetben az iparvállalatok, gyárak és üzletek sürgősen szükségesnek látták, hogy minél nagyobb reklámot csapjanak és a természetes üzleti konkurrencia mellett hamarosan lábra kapott a fényreklám-konkurrencia is. Ma egymással versengenek a vállalatok, hogy nevüket és gyártmányaikat minél ötletesebb és hatásosabb mozgó fény sugarakkal és színes betűkkel reklámozzák a pesti házak homlokzatán, vagy tetején. A villamosalkatrészek készítésével foglalkozó iparosok a nagy kereslet hatására csakhamar áttértek ezeknek a fényreklámoknak a készítésére és most számos cég van Budapesten, amely külön fényreklámok tervezésével foglalkozó mérnökök segítségével a legváltozatosabb és a legtarkább transzparenséket készílik.

Egymás után 60 mondat

Az egyik ilyen fényreklámgyáros a fényreklámok gyors elterjedéséről és azok készítéséről ezeket mondta a Világ munkatársának:

— A fényreklámok divatja kétségtelenül azzal van összefüggésben, hogy a rossz gazdasági viszonyok között a vállalatok ehhez a leghatásosabb és legszembeötlőbb módszerhez folyamodnak, hogy reklámozzák gyártmányukat és vállalkozásaikat. Most is számos megrendelésen dolgozunk és Budapesten nagyon megsokasodott az utóbbi időben azoknak a mérnököknek a száma, akik jóformán eggyet sem csinálnak, csak tervezik a különböző nagyszabású mozgó reklámokat. Biztosra vehető, hogy Budapesten mindinkább nőni fog a jövőben a fényreklámok száma és az is bizonyos, hogy a reklámozásnak ez a leghatásosabb, de egyúttal a legdrágább módja is. Amikor azt mondom, hogy költséges a fényreklámozás, akkor nem azokra a vállalatokra gondolok, amelyeknek címeit és jelmondatait hirdeti néhány reklámvállalat, úgynevezett kombinációs fényablával. Ezek az iparvállalatok befektetnek bizonyos összeget reklámvállalokba és elkészítették nálunk kombinációs fényablájukat. Ez a kombinációs fényábla három vagy négy sorban magában egyesíti a különböző betűtipusokat, általában negyven betűvel és írásjellel dolgozik és egymásután ötven-hatvan reklámmondatot, címet tud kivetíteni. Ezek az automatikus kombinációs fényablák villanyór szerkezettel járnak, a villanyóra minden taktusánál kombinációs kapcsolások történnek és a kapcsolás következtében mindig új

és új fényfóliás jelentkezik a táblán. Azok a cégek, amelyek az ilyen táblán hirdetnek, a hirdetővállalatnak fizetnek bérösszeget és a hirdetésnek ez a módja természetesen kevésbé költséges, mintha a cég kibérli valamelyik palota homlokzatát és azon saját mozgófényreklámját helyezi el. A fényablával hirdető reklámvállalat a reklámozásért díjat fizet a főváros hirdetési vállalatának, de ugyancsak díjat kötelesek fizetni a fővárosnak mindazok a vállalatok, amelyek saját fényreklámjaikat helyezik el a főváros különböző házain.

200 milliós fényfigurák

A fényreklámok készítője a mozgóreklámok előállításáról és áráról ezeket mondta:

— Esetenként váltakozik, hogy mibe kerül egy-egy fényreklám, mert az előállítási költség természetesen a fényreklám nagyságától, a mozgás variációjától, a fényreklámokra szerelt villanyórak számától függ. Egy-egy nagyszabású mozgófényreklám ára 150—200

millió korona között váltakozik és egyrészt ez is az oka annak, hogy a vállalatok meg-gondolják, hogy készíttetnek-e és felszerel-tetnek-e ilyen mozgóreklámot.

— A mozgóreklámok előállítási költségén kívül komoly tétel az az összeg, amelyet a reklámozó vállalat a fővárosnak köteles fi-zetni. Mindenekelőtt engedélyt kell kérnie a fővárostól a hirdetésre és ha a fővárostól megkapta a reklámozásra az engedélyt, akkor még tovább kell tárgyalnia a főváros hirdetési vállalatával arról az összegről, amelyet hónaponként fizet a hirdető cég bérösszeg fejében a fővárosnak. Még saját palotájára sem helyezhet el engedély és bér-összeg fizetése nélkül a vállalat fényreklá-mot: ebben az esetben is bért kell fizetnie a fővárosnak. A főváros azonban csak abban az esetben adja meg engedélyét a fényreklám elhelyezéséhez, ha előzően a villamosművek engedélyezik a város valamely helyén a fényreklám elhelyezését. A villamosművek igazgatósága ugyanis külön mérlegeli áram-fogyasztás szempontjából, hogy nem káros-e az áramszolgáltatásra nézve a város bizo-nyos pontjain a fényreklámok elhelyezése.

Annak ellenére, hogy a főváros és a vil-lamosművek engedélyéhez van kötve a fényreklámok elhelyezése és úgy a főváros, mint a villamosművek korlátozzák a fény-reklámokat, mégis minden valószínűség sze-rint szaporodni fog Budapest uccáin a fény-reklámok száma.